

Наталія СУНЬКО,

orcid.org/0000-0002-5237-9361

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри лінгвістики та перекладу
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(Чернівці, Україна) *n.sunko@chnu.edu.ua*

Адріана ФЕДУНИК,

orcid.org/0009-0007-4160-3376

студент I курсу факультету магістратури іноземних мов
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(Чернівці, Україна) *fedunyk.adriana@chnu.edu.ua*

ВИРАЖЕННЯ ІМПЛІЦИТНОЇ АГРЕСІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПСИХОЛОГІЧНОМУ ТРИЛЕРІ ТА СПОСОБИ ЇЇ ПЕРЕКЛАДУ

Статтю присвячено дослідженню прагматичного потенціалу імпліцитної агресії в дискурсі сучасного психологічного трилера та стратегіям її перекладу українською мовою. Актуальність дослідження зумовлена тим, що агресія в цьому жанрі часто реалізується не через прямі погрози, образи чи відкритий конфлікт, а за допомогою непрямих комунікативних засобів: натяків, двозначності, мовчання, маніпулятивних запитань, удаваної турботи, оцінних зауважень, емоційно насичених пауз, зміни тональності та невербальних деталей. Такі форми агресії є особливо значущими для психологічного трилера, оскільки вони створюють саспенс, підтримують емоційне напруження, виявляють приховані конфлікти між персонажами та залучають читача до інтерпретації недовомовленого.

Проблема, що розглядається у статті, полягає в складності перекладу імпліцитної агресії, адже її ефект зазвичай базується не лише на лексичному значенні висловлення, а й на контексті, пресупозиціях, імплікатурах, емоційній атмосфері та культурному сприйнятті ввічливості чи неввічливості. Формально точний переклад може послабити психологічний тиск оригіналу, якщо він нейтралізує підтекст, робить висловлення надто експліцитним або усуває тривожну двозначність. Тому перекладач відтворює не лише семантичний зміст вихідного тексту, а й його прагматичну силу та емоційний вплив на читача.

Метою статті є визначення прагматичного потенціалу імпліцитної агресії в сучасному психологічному трилері та з'ясування основних перекладацьких стратегій, використовуваних для її відтворення українською мовою. Практична частина дослідження ґрунтується на аналізі фрагментів із роману Фріди Мак-Фаден «Вчитель» та їхнього українського перекладу. Дослідження показує, що імпліцитна агресія в романі реалізується через само-спрямовану негативну оцінку, прихований психологічний тиск, знецінення інших персонажів, тілесні реакції на страх, агресивний погляд, просторове напруження, мовчання, провини та внутрішню тривогу. Особливу увагу приділено тому, як ці елементи формують атмосферу небезпеки й непевності.

Результати аналізу демонструють, що до найефективніших стратегій перекладу імпліцитної агресії належать функціональна заміна, прагматичне посилення, збереження емоційної маркованості, передача невербальної напруги, смислове розгортання та збереження недовомовленості. Ці стратегії дають змогу зберегти саспенс і психологічну нестабільність оригінального тексту без надмірного пояснення. У статті зроблено висновок, що імпліцитна агресія є одним із ключових механізмів психологічного впливу в сучасному трилері, тоді як її успішний переклад вимагає чутливості до підтексту, емоційного ритму та прагматичної функції кожного фрагмента.

Ключові слова: імпліцитна агресія, психологічний трилер, прагматика, саспенс, перекладацькі стратегії, прагматичний ефект.

Nataliia SUNKO,

orcid.org/0000-0002-5237-9361

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor;
Associate Professor at the Department of Linguistics and Translation
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
(Chernivtsi, Ukraine) n.sunko@chnu.edu.ua

Adriana FEDUNYK,

orcid.org/0009-0007-4160-3376

1st year student at the Faculty of Foreign Languages, Master's Degree
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
(Chernivtsi, Ukraine) fedunyk.adriana@chnu.edu.ua

EXPRESSION OF IMPLICIT AGGRESSION IN THE CONTEMPORARY PSYCHOLOGICAL THRILLER AND THE WAYS OF ITS TRANSLATION

The article focuses on the pragmatic potential of implicit aggression in the discourse of the contemporary psychological thriller and on the strategies of its translation into Ukrainian. The relevance of the study is determined by the fact that aggression in this genre is often represented not through direct threats, insults or explicit conflict, but through indirect communicative means: hints, ambiguity, silence, manipulative questions, false care, evaluative remarks, emotionally charged pauses, changes in tone and non-verbal details. Such forms of aggression are especially significant for the psychological thriller, since they create suspense, maintain emotional tension, reveal hidden conflicts between characters and involve the reader in the interpretation of what remains unsaid.

The problem addressed in the article lies in the difficulty of translating implicit aggression, because its effect is usually based not only on the lexical meaning of an utterance, but also on context, presuppositions, implicatures, emotional atmosphere and the cultural perception of politeness or impoliteness. A formally accurate translation may weaken the psychological pressure of the original if it neutralizes the subtext, makes the utterance too explicit or removes the disturbing ambiguity. Therefore, the translator has to reproduce not only the semantic content of the source text, but also its pragmatic force and emotional influence on the reader.

*The aim of the article is to define the pragmatic potential of implicit aggression in the contemporary psychological thriller and to identify the main translation strategies used to reproduce it in Ukrainian. The practical part of the research is based on the analysis of fragments from Freida McFadden's novel *The Teacher* and their Ukrainian translation. The study shows that implicit aggression in the novel is realized through self-directed negative evaluation, hidden psychological pressure, devaluation of other characters, bodily reactions to fear, aggressive gaze, spatial tension, silence, guilt and internal anxiety. Particular attention is paid to the way these elements shape the atmosphere of danger and uncertainty.*

The results of the analysis demonstrate that the most effective strategies for translating implicit aggression include functional substitution, pragmatic intensification, preservation of emotional marking, reproduction of non-verbal tension, semantic expansion and preservation of ambiguity. These strategies make it possible to retain the suspense and psychological instability of the original text without excessive explanation. The study concludes that implicit aggression is one of the key mechanisms of psychological influence in the modern thriller, while its successful translation requires sensitivity to subtext, emotional rhythm and the pragmatic function of each fragment.

Key words: *implicit aggression, psychological thriller, pragmatics, suspense, translation strategies, pragmatic effect.*

Постановка проблеми. У сучасному психологічному трилері агресія не завжди реалізується через відкриту погрозу, образу чи конфліктну репліку. Значно частіше вона набуває прихованого, імпліцитного характеру й виявляється через натяк, іронію, мовчання, двозначність, недомовленість, маніпулятивне запитання, удавану турботу, зміну тональності або порушення очікуваної комунікативної норми. Саме така непряма агресія є особливо продуктивною для жанру психологічного трилера, оскільки вона не лише характеризує персонажів, а й формує атмосферу тривоги, недовіри, психологічного тиску та прихованої загрози. Читач не завжди отримує пряме пояснення конфлікту, але змушений інтерпретувати

підтекст, співвідносити слова персонажів з їхніми мотивами, поведінкою та попереднім розвитком сюжету.

Проблема перекладу імпліцитної агресії полягає в тому, що її прагматичний ефект часто залежить не від прямого лексичного значення висловлення, а від контексту, інтонаційної організації, культурно зумовлених моделей ввічливості / неввічливості, прихованих пресупозицій і комунікативних імплікатур. Формально точний переклад не завжди забезпечує збереження психологічного напруження, якщо в цільовому тексті послаблюється підтекст, зникає натяк або нейтралізується емоційна загрозовість репліки. Водночас надмірна експлікація може порушити жанрову при-

роду трилера, адже прихована агресія діє саме через неповноту, непрямоту й інтерпретаційну напругу.

Отже, актуальним є дослідження прагматичного потенціалу імпліцитної агресії в сучасному психологічному трилері та визначення перекладацьких стратегій, які дають змогу зберегти її функціональне навантаження в українському перекладі.

Аналіз досліджень. Теоретичне підґрунтя вивчення імпліцитної агресії формується на перетині прагмалінгвістики, теорії мовленнєвих актів, теорії ввічливості / неввічливості, дискурсології, стилістики художнього тексту та перекладознавства. У вітчизняній лінгвістиці проблематика мовленнєвої агресії розглядається у зв'язку з деструктивною комунікативною поведінкою, оцінною лексикою, конфліктним дискурсом, маніпуляцією та прагматичними засобами впливу. Зокрема, Н. Кухар досліджує приховані форми агресії в освітній комунікації та виокремлює такі її маркери, як сарказм, іронія, натяки, поблажливі коментарі й мовчазне ігнорування (Кухар, 2026). М. Малишева аналізує агресивний потенціал зоосемізмів в українськомовному мережевому дискурсі та наголошує, що агресивна конотація може не пом'якшуватися навіть зовнішньо ввічливою формою номінації (Малишева, 2022). Питання імпліцитності в художньому дискурсі пов'язане також із дослідженнями підтексту, непрямості оцінності, інтертекстуальності та прагматичних механізмів напруження. У сучасних українських студіях простежується інтерес до імпліцитного контрасту, прихованої конфліктності та смислових зіткнень, що не вербалізуються прямо, але формують глибинну організацію тексту (Кожедуб, 2016). Для психологічного трилера такі механізми є жанротвірними, адже саспенс виникає не лише з подієвого розвитку, а й із суперечності між сказаним і неказаним, між буквальним змістом репліки та її прихованим наміром.

Перекладознавчий аспект проблеми спирається на праці, присвячені функціональній, прагматичній і стилістичній еквівалентності. Дж. Гаус розглядає переклад як відтворення не лише семантичного змісту, а й функції тексту в цільовій культурі, що особливо важливо для передачі прихованого впливу, тональності та міжособистісної напруги (House, 2015). Л. Венуті акцентує увагу на співвідношенні одомашнення й очуження, тобто на виборі між адаптацією тексту до очікувань цільового читача та збереженням культурної і стилістичної інакшості оригіналу (Venuti, 1995). М. Бейкер розглядає переклад як інтерпре-

тацію смислів у ширшому наративному й культурному контексті, що дає змогу аналізувати перекладацькі рішення не лише на рівні окремої лексеми, а й на рівні дискурсивної стратегії (Baker, 2018). Дж. Мандей, досліджуючи стиль і позицію перекладача, підкреслює, що переклад художнього тексту завжди передбачає вибір між різними способами репрезентації голосу, оцінності та ідеологічного забарвлення (Munday, 2007).

Безпосередньо до жанру психологічного трилера звертаються сучасні українські дослідники, які аналізують відтворення стилістики, саспенсу, емоційної напруги й конфліктності в перекладі. Так, Г. Онищак досліджує особливості відтворення стилістичних засобів психологічного трилера, наголошуючи на ролі саспенсу, внутрішнього конфлікту та емоційного напруження як жанрових ознак (Onyshchak, 2025). І. Юрчишин розглядає заперечення як прагматичний інструмент саспенсу в психологічних трилерах, що засвідчує перспективність аналізу не лише образної системи, а й граматико-прагматичних засобів створення напруги (Yurchyshyn, 2025). Водночас питання саме імпліцитної агресії як прагматичного механізму психологічного впливу та її перекладацького відтворення залишається недостатньо систематизованим. Це й зумовлює потребу в окремому дослідженні, зорієнтованому на виявлення типових засобів прихованої агресії в сучасному психологічному трилері та опис стратегій їх перекладу українською мовою.

Мета статті. Метою статті є визначення прагматичного потенціалу імпліцитної агресії в сучасному психологічному трилері та з'ясування основних стратегій її відтворення в українському перекладі.

Виклад основного матеріалу. Імпліцитна агресія в художньому тексті є складним мовно-прагматичним явищем, оскільки вона не завжди має форму прямої образи, наказу, погрози чи конфліктного висловлення. Її дія часто будується на прихованому смислі, який читач відчитує через ситуацію, інтонацію, психологічний стан персонажа, попередні події та загальну атмосферу твору. У прагматиці така прихованість пов'язується з поняттям імплікатури. Г. П. Грайс розглядав імплікатуру як значення, яке не назване прямо, але виводиться адресатом із контексту комунікації, спільних знань і порушення або особливого використання комунікативних очікувань (Grice, 1975).

У межах дослідження імпліцитну агресію доцільно розуміти як прихований мовний або дискурсивний вплив, спрямований на психологічне пригнічення, знецінення, залякування, про-

вокування тривоги, формування почуття провини або створення відчуття небезпеки. Така агресія не обов'язково виражається через грубу лексику. Вона може бути закладена в оцінці, недомовленості, іронічній репліці, надмірно спокійній реакції, описі погляду, виборі звертання, зміні дистанції між персонажами, повторенні негативних емоційних маркерів. У психологічному трилері ці засоби виконують важливу функцію – створюють стан постійного очікування загрози, навіть коли прямої дії ще немає.

Важливим для такого аналізу є поняття мовленнєвої неввічливості. Дж. Калпепер розглядає неввічливість як комунікативну поведінку, яка загрожує соціальному образу адресата або руйнує гармонію взаємодії (Culpeper, 1996). У психологічному трилері така неввічливість часто стає прихованою, бо персонажі можуть не говорити прямо агресивних слів, але сама ситуація, погляд, оцінка або реакція створюють ефект приниження чи небезпеки. Д. Бусфілд також наголошує на тому, що агресивність висловлення не можна оцінювати лише за словником. Її потрібно розглядати в конкретній взаємодії, де значення формується між учасниками комунікації та залежить від влади, страху, залежності, попереднього конфлікту й емоційного стану адресата (Bousfield, 2008).

У сучасних українських дослідженнях прихована агресія також розглядається як форма непрямого психологічного впливу. Н. Кухар пов'язує її з такими засобами, як іронія, сарказм, натяк, поблажливий коментар, замасковане знецінення, демонстративне ігнорування (Кухар, 2026). Для аналізу художнього тексту важливо, що прихована агресія може проявлятися не тільки в діалогах, проте й також у внутрішньому мовленні персонажа. У такому разі вона стає частиною психологічного портрета героя або героїні. Персонаж може знецінювати себе, боятися оцінки інших, переносити чужу агресію у власний внутрішній голос. Саме тому імпліцитна агресія у психологічному трилері часто поєднується з тривогою, соромом, провинною, а також з очікуванням покарання.

Переклад імпліцитної агресії потребує не тільки лексичної точності. Перекладач має зберегти прагматичний ефект, тобто той вплив, який фрагмент справляє на читача. Дж. Гаус підкреслює, що переклад має відтворювати функцію тексту в цільовій культурі, а не лише його буквальний зміст (House, 2015). У випадку психологічного трилера такою функцією є підтримання тривоги, напруження, недовіри й емоційної нестабільності. Якщо переклад робить висловлення надто нейтральним, сцена втрачає силу. Якщо переклад

занадто пояснює прихований зміст, зникає ефект недомовленості, на якому тримається жанр. Тому перекладацька стратегія має балансувати між зрозумілістю для українського читача, а також збереженням психологічної непевності.

Матеріалом практичного аналізу є фрагменти з роману Фріди Мак-Фаден «Вчитель» та їх український переклад. Подані приклади дають змогу простежити такі типові форми імпліцитної агресії: самоспрямовану агресію, оцінну агресію щодо іншого персонажа, прихований психологічний тиск, тілесні реакції на загрозу, саспенс через простір і тишу, а також агресивність погляду й невербальної поведінки.

Перший тип становить самоспрямована імпліцитна агресія. Вона виявляється тоді, коли персонаж не атакує іншого прямо, але переносить агресивну оцінку на себе. У фрагменті *I feel dumb for having said that* – Почуваюся дурною через ці слова збережено не лише зміст, а й психологічний ефект самоприниження. Англійське *dumb* має розмовну знецінювальну семантику. Український відповідник дурною передає різкість внутрішньої оцінки, тому переклад не пом'якшує емоційного удару. Персонаж ніби карає себе за сказане, і ця внутрішня репліка показує її вразливість, залежність від чужої реакції та страх помилитися. До самоспрямованої агресії належить і фрагмент *I hate it when people call me by my full name in general, because it reminds me of being in trouble*, переданий як Я ненавиджу, коли люди кличуть мене повним ім'ям, бо це змушує мене думати, що знову щось трапилося. На перший погляд, тут ідеться лише про неприязнь до повного імені. Насправді повне ім'я активує в персонажки відчуття провини й очікування покарання. Агресія тут прихована в соціальній пам'яті звертання: ім'я стає знаком контролю. Український переклад добре передає цей ефект через дієслово змушує, яке посилює відчуття несвободи. Героїня не просто згадує неприємні ситуації, а ніби мимоволі входить у стан тривоги.

Другий тип імпліцитної агресії пов'язаний з оцінним знеціненням іншого персонажа. У фрагменті *Adeline Severson is absolutely the least remarkable girl I have ever seen* – Аделіна Северсон – найнепримітніша дівчина, яку мені коли-небудь доводилося бачити зберігає оцінну холодність оригіналу. Тут немає прямої образи, але висловлення знецінює особистість героїні через заперечення її виразності. Тут агресія діє не через відкритий напад, а через позбавлення персонажа значущості. Для трилера це важливо, бо знецінена, ніби непомітна героїня поступово стає

центром небезпеки, провини або підозри. Схожий механізм простежується у фрагменті *She could easily blend into any crowd*, перекладеному як *Вона легко могла б розчинитися в будь-якому натовпі*. Слово *розчинитися* є вдалим перекладацьким рішенням, бо воно передає не лише фізичну непомітність, а й відчуття втрати індивідуальності. У прагматичному плані така характеристика має подвійний ефект: вона зменшує значущість персонажки й одночасно робить її загадковою.

Третій тип становить імпліцитна агресія через маніпулятивну або напівтурботливу репліку. У прикладі *You look like you're having a rough time... Just relax* – Бачу, що в тебе не все гаразд... Просто розслабся передає зовнішньо спокійний тон. Репліка формально виглядає як турбота, та її прагматичний ефект залежить від ситуації нерівності й напруження. Фраза просто розслабся може сприйматися як знецінення стану іншої людини, бо вона зводить складне переживання до легкої дії. Імпліцитна агресія тут полягає в тому, що адресатові не залишають простору для власного страху. Схожий підтекст має фрагмент *I know how she is. She's strict, isn't she?* – Я знаю її. Пані Беннетт дуже сувора, чи не так? У цій репліці немає прямого нападу, але є підштовхування адресата до певної оцінки. Запитальна форма чи не так? виконує прагматичну функцію нав'язування згоди. Мовець ніби залишає співрозмовникові право відповісти, але вже задає потрібну рамку інтерпретації. Це типова форма прихованого впливу, коли оцінка подається як спільне знання. Український переклад зберігає зазначений ефект завдяки природній конструкції з підтверджувальним запитанням.

Четвертий тип імпліцитної агресії пов'язаний з тілесними реакціями на небезпеку. Психологічний трилер часто показує агресію не через саму дію, а через те, як тіло персонажа реагує на загрозу. У фрагменті *My stomach clenches... If somebody spots me, it's over. I'm done* – Всередині все стискається... Якщо мене помітять, це все. Мені кінець вдало передає панічне відчуття безвиході. Англійське *my stomach clenches* не перекладено буквально як шлунок стискається. Український варіант всередині все стискається звучить природніше й ширше, охоплюючи загальний тілесний страх. Це приклад функціональної заміни, коли перекладач передає не анатомічну точність, а емоційний стан. Ще один виразний приклад тілесної реакції подано у фрагменті *The way he said those words sends a horrible chill down my spine* – Від того, як він вимовив ці слова, у мене по спині пробіг морозець. Тут джерелом небезпеки стає не саме висловлення, а спосіб його вимовляння. Прагма-

тична сила прихована в інтонації, яку читач не чує прямо, але відчуває через реакцію персонажки. Український переклад зберігає цю непряму загрозу. Вислів пробіг морозець є усталеним, і добре передає момент раптового страху. Перекладач не пояснює, чому слова були страшними, тому напруга залишається імпліцитною.

Наступний тип пов'язаний із невербальною агресією. У романі велику роль відіграють погляд, обличчя, очі, міміка. Наприклад, *Benton's expression doesn't shift as his dark eyes rake over me* перекладено як Вираз обличчя Бентона не змінюється, поки його темні очі пронизують мене. Дієслово *rake over* в англійському тексті передає грубий, оцінний, майже фізично відчутний погляд. Українське пронизують змінює образ, але зберігає агресивну спрямованість погляду. Така заміна є доцільною, бо український читач легко сприймає погляд, який пронизує, як знак дискомфорту й небезпеки. Подібний ефект бачимо у фрагменті *His brown eyes rake over me, and when they widen in shock, my mortification is complete* – Його карі очі пронизують мене, а коли зіниці розширюються від здивування, моє приниження досягає свого апогею. Тут перекладач повторює стратегію передачі агресивного погляду через дієслово пронизують. Додатково слово приниження прямо називає емоційний результат сцени. В оригіналі *mortification* поєднує сором, незручність і внутрішнє знищення. Український відповідник приниження робить цей стан досить сильним, що відповідає психологічній напрузі епізоду.

Ще один тип імпліцитної агресії пов'язаний із простором. У психологічному трилері простір часто стає психологічним продовженням загрози. Наприклад: *The woods descend back into deadly silence* – Ліс знову занурюється в мертву тишу. Тиша в такому контексті не заспокоює. Вона створює очікування небезпеки. Український відповідник мертва тиша вдало передає приховану загрозу, оскільки має сильне емоційне забарвлення, а також асоціюється з відсутністю життя, руху, порятунку. Перекладач використовує стратегію збереження образу, оскільки буквальна відповідність тут працює природно для українського тексту.

Сьомий тип імпліцитної агресії формується через внутрішню тривожну інтерпретацію подій. Наприклад, *No, it's not possible. Nathaniel wouldn't do that to me. He wouldn't just abandon me* перекладено як «Ні, бути такого не може. Натаніель так би не вчинив зі мною. Він би не кинув мене просто так.» У цій репліці немає прямої агресії, але є страх покинутості. Героїня сама проговорює можливість зради, а потім намагається її заперечити.

Повтор *wouldn't* в оригіналі і повтор би не в перекладі створюють ефект самозаспокоєння, яке не переконує до кінця. Переклад зберігає ритм емоційного заперечення, тому психологічне напруження не втрачається.

Наступний тип становить агресія через провину й моральне звинувачення. У фрагменті *That girl has been crying for help all year, and I could have helped her. My husband simply took advantage of her* – Вона благала про допомогу цілий семестр, і в мене була можливість її підтримати. Мій чоловік просто скористався нею передає не тільки факт, а й емоційне самозвинувачення. Вислів *crying for help* перекладено як «благала про допомогу», що посилює драматизм ситуації. Дієслово скористався передає маніпулятивний і морально неприйнятний характер дії без зайвої деталізації. У прагматичному плані зазначений фрагмент розкриває агресію як наслідок нерівності, влади й беззахисності.

Окремої уваги потребують перекладацькі стратегії, за допомогою яких передається прагматичний потенціал імпліцитної агресії. На основі аналізованих прикладів можна виокремити кілька основних прийомів. Перший прийом – збереження емоційно забарвленого відповідника. Він спостерігається у фрагментах *hate* – ненавиджу, *deadly silence* – мертва тиша, *horrified* – жахаюся. Такий прийом потрібний тоді, коли український відповідник звучить природно й має достатню емоційну силу. Функціональна заміна використовується тоді, коли буквальний переклад був би менш природним або слабшим. Наприклад, *my stomach clenches* передано як всередині все стискається. Український варіант ширший за англійський, зате краще передає тілесне переживання страху. Так само *my feet frozen to the floor* перекладено як ноги ніби приросли до підлоги. Переклад зберігає функцію образу, хоча змінює конкретну метафору.

Прагматичне посилення помітне у варіанті *I feel stupid* – відчуваю себе дурепою. Українське слово має виразну емоційну розмовність, тому внутрішнє самоприниження звучить дуже живо.

Такий прийом доречний у фрагментах, де потрібно зберегти не стриману нейтральність, а психологічну гостроту переживання. Збереження недомовленості особливо важливе для психологічного трилера. У фрагменті про те, як спосіб вимовлення слів викликає морозець по спині, перекладач не пояснює, що саме було загрозливим. Читач сам відчуває небезпеку через реакцію героїні. Така стратегія підтримує саспенс і не перетворює приховану агресію на пряме пояснення. Передачу невербальної агресії через образні дієслова бачимо у прикладах, де англійська фраза *eyes rake over me* передана як очі пронизують мене. Тут відтворено відчуття погляду як дії, що завдає дискомфорту. Для українського тексту така заміна є вдалою, бо дієслово пронизують передає напругу й фізичність погляду. Смислове розгортання у прикладі про ненависть до пані Беннетт переклад ця неприязнь перетворилася на ненависть робить емоційний процес зрозумілішим для читача. Такий прийом допомагає передати не тільки моментальну емоцію, а й її розвиток.

Висновки. Аналіз фрагментів роману Фріди Мак-Фаден «Вчитель» показує, що імпліцитна агресія в психологічному трилері має широкий прагматичний потенціал. Вона створює атмосферу небезпеки, формує образи персонажів, передає владу й залежність, показує внутрішню вразливість героїв, активує страх, сором, провину та недовіру. Її дія часто пов'язана не з прямими агресивними словами, а з підтекстом, інтонацією, поглядом, простором, тілесними реакціями й внутрішнім мовленням. У перекладі такі фрагменти потребують уважного відтворення прагматичного ефекту. Найефективнішими є стратегії функціональної заміни, прагматичного посилення, збереження емоційної маркованості, передача невербальної напруги та збереження недомовленості. Саме ці прийоми дають змогу українському перекладу передати не тільки події роману, а й прихований психологічний тиск, на якому значною мірою тримається жанрова природа сучасного психологічного трилера.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кожедуб Л. А. Імпліцитний план змісту тексту як лінгвістична категорія. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Іноземна філологія. 2016. № 1. С. 39–42. URL: http://nbuv.gov.ua/U_JRN/VKNU_IIf_2016_1_11 (дата звернення: 14.06.2026).
2. Кухар Н. І. Лінгвопрагматична природа прихованої агресії : на матеріалі анкетування здобувачів освіти педагогічних спеціальностей. Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Філологія (мовознавство). 2026. № 42. С. 29–40. DOI: 10.31652/2521-1307-2026-42-03.
3. Малишева М. Реалізація агресивного потенціалу зоосемізмів у дискурсі соціальних мереж. Академічні студії. Серія «гуманітарні науки». 2022. №1. С. 253–256. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.39>
4. Baker M. Translation and Conflict: A Narrative Account. London ; New York: Routledge, 2006. 208 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203099919>

5. Bousfield D. *Impoliteness in Interaction*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2008. 272 p. DOI: <https://doi.org/10.1075/pbns.167>
6. Culpeper J. Towards an anatomy of impoliteness. *Journal of Pragmatics*. 1996. Vol. 25. № 3. P. 349–367. DOI: [https://doi.org/10.1016/0378-2166\(95\)00014-3](https://doi.org/10.1016/0378-2166(95)00014-3)
7. Grice H. P. *Logic and conversation*. Syntax and Semantics. Vol. 3: Speech Acts / ed. by P. Cole, J. L. Morgan. New York : Academic Press, 1975. P. 41–58.
8. House J. *Translation Quality Assessment: Past and Present*. London; New York : Routledge, 2015. 160 p.
9. McFadden F. *The Teacher*. Naperville : Poisoned Pen Press, 2024. 400 p.
10. Munday J. *Style and Ideology in Translation: Latin American Writing in English*. London; New York: Routledge, 2007. 261 p.
11. Onyshchak H. V., Nykytchenko K. Reproducing the stylistics of a psychological thriller in the Ukrainian translation of Colleen Hoover's novel «Verity». *Сучасні дослідження з іноземної філології: збірник наукових праць / голов. ред. М. П. Фабіан. Ужгород: Видавничий дім «Гельветика». 2025. Вип. 1(27). С. 179-187. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.27.179-187>*
12. Venuti L. *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London ; New York: Routledge, 1995. 324 p.
13. Yurchyshyn I. Negation as a pragmatic tool for suspense: A linguistic study of psychological thrillers. *Іноземна філологія (Inozemna Philologia)*. 2025. Вип. 138. С. 86–101. DOI: <https://doi.org/10.30970/fpl.2025.138.5070>

REFERENCES

1. Kozhedub L. A. (2016) Implitsnyi plan zmistu tekstu yak linhvistychna katehoriia. [The implicit level of text content as a linguistic category] *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Inozemna filolohiia*, 1. 39-42. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Iif_2016_1_11 (accessed 14.06.2026). [in Ukrainian].
2. Kukhar N. I. (2026) Linhvoprahmatychna pryroda prykhovanoi ahresii: na materiali anketuvannia zdobuvachiv osvity pedahohichnykh spetsialnostei. [Linguopragmatic nature of implicit aggression: based on a survey of students of pedagogical specialties] *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Mykhaila Kotsiubynskoho. Seriia: Filolohiia (movoznavstvo)*, 42. 29-40. DOI: [10.31652/2521-1307-2026-42-03](https://doi.org/10.31652/2521-1307-2026-42-03). [in Ukrainian].
3. Malysheva M. (2022) Realizatsiia ahresyvnoho potentsialu zoosemizmiv u dyskursi sotsialnykh merezh. [Realization of the aggressive potential of zoosemisms in social media discourse] *Akademichni studii. Seriia «humanitarni nauky»*, 1. 253–256. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2022.1.39> [in Ukrainian].
4. Baker M. (2006) *Translation and Conflict: A Narrative Account*. London ; New York: Routledge. 208 p. DOI: <https://doi.org/10.4324/9780203099919>
5. Bousfield D. (2008) *Impoliteness in Interaction*. Amsterdam; Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. 272 p. DOI: <https://doi.org/10.1075/pbns.167>
6. Culpeper J. (1996) Towards an anatomy of impoliteness. *Journal of Pragmatics*. Vol. 25. 3. 349–367. DOI: [https://doi.org/10.1016/0378-2166\(95\)00014-3](https://doi.org/10.1016/0378-2166(95)00014-3)
7. Grice H. P. (1975) *Logic and conversation*. Syntax and Semantics. Vol. 3: Speech Acts / ed. by P. Cole, J. L. Morgan. New York : Academic Press. 41–58.
8. House J. (2015) *Translation Quality Assessment: Past and Present*. London; New York : Routledge. 160 p.
9. McFadden F. (2024) *The Teacher*. Naperville : Poisoned Pen Press. 400 p.
10. Munday J. (2007) *Style and Ideology in Translation: Latin American Writing in English*. London; New York: Routledge. 261 p.
11. Onyshchak H. V., Nykytchenko K. (2025) Reproducing the stylistics of a psychological thriller in the Ukrainian translation of Colleen Hoover's novel «Verity». *Suchasni doslidzhennia z inozemnoi filolohii: zbirnyk naukovykh prats / holov. red. M. P. Fabian, Vydavnychiy dim «Helvetyka», Uzhhorod*, 1(27). 179-187. DOI: <https://doi.org/10.32782/2617-3921.2025.27.179-187>
12. Venuti L. (1995) *The Translator's Invisibility: A History of Translation*. London ; New York: Routledge. 324 p.
13. Yurchyshyn I. (2025) Negation as a pragmatic tool for suspense: A linguistic study of psychological thrillers. *Inozemna filolohiia*, 138. 86–101. DOI: <https://doi.org/10.30970/fpl.2025.138.5070>

Дата першого надходження статті до видання: 17.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 13.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 02.09.2026

Стаття поширюється на умовах
ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

